

ע"פ 4604/15 - פלוני נגד מדינת ישראל, פלונית

בבית המשפט העליון

ע"פ 4604/15 - א'

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

המבקש: פלוני

נ ג ד

המשיבות: 1. מדינת ישראל
2. פלונית

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דין של ביהמ"ש המחוזי תל אביב יפו (השופטים מ' דיסקין, ר' בן יוסף, צ' קאפח) בתפ"ח 4281-03-13 מיום 26.5.2015

בשם המבקש: עו"ד שי נודל

בשם המשיבות: עו"ד עדי שגב

החלטה

1. בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בשבתו כבית משפט לנוער (כב' השופטים מ' דיסקין, ר' בן-יוסף ו- צ' קאפח) שניתן ביום 26.5.2015 בתפ"ח 4281-03-13.

2. נגד המבקש, יליד שנת 1996, קטין בן 16 ו- 8 חודשים בעת ביצוע העבירות, הוגש כתב אישום מתוקן שייחס לו עבירות עמוד 1

של אינוס, מעשה סדום בנסיבות מחמירות וגניבה. על פי עובדות כתב האישום, ביום 17.12.2013 בשעת לילה מאוחרת, הבחין המבקש במתלוננת, ילידת 1981, כבדת שמיעה וכבדת דיבור, מחוץ לביתה. המבקש ניסה לשוחח עם המתלוננת אך היא החליטה להיכנס לביתה. המבקש ביקש להיכנס עמה אך היא סירבה לבקשתו ונכנסה לבית. חרף סירובה, נכנס המבקש לבית תוך שהמתלוננת מנסה למנוע ממנו להיכנס פנימה. לאחר שהצליח להיכנס לביתה דחף את המתלוננת לעבר חדר השינה. המבקש הפשיט את המתלוננת והחדיר את אצבעו לאיבר מינה תוך שהיא צועקת. המבקש עשה זאת מספר פעמים ובאופן ממושך. בהמשך, לאחר שהתנגדה מספר פעמים, אילץ המבקש את המתלוננת למצוץ את איבר מינו, ובתוך כך אף החדיר את אצבעו לפי הטבעת של המתלוננת, וכשאיבר מינו עודו בפיה הגיע לסיפוקו. לאחר מכן, התלבש המבקש, נטל את מכשיר הטלפון של המתלוננת ללא ידיעתה ובמועד מאוחר יותר מכרו לקטין אחר.

3. המבקש הורשע בבית המשפט על פי הודאתו. בית המשפט גזר על המבקש - ברוב דעות - 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל, 18 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירת פשע לפי סימנים ה' ו- ח' לפרק י' לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) (שענינם עבירות מין ועבירות תקיפה) ו- 12 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירת עוון לפי הסימנים האמורים לעיל או עבירה של גניבה לפי סעיף 384 לחוק. כן הורה בית המשפט למבקש לשלם פיצוי למתלוננת בסך של 30,000 ₪. דעת הרוב, שניתנה מפי כב' השופטת מ' דיסקין בהסכמתו של כב' השופט צ' קאפח, גרסה כי הגם שנקודת המוצא בגזירת עונשו של נאשם קטין, בשונה מנאשם בגיר, היא כי יש ליתן משקל רב לשיקול בדבר שיקום וחזרה למסלול החיים הנורמטיבי, אין פירושו של דבר כי שיקול זה גובר בהכרח על שיקולי הענישה האחרים בדבר גמול והרתעה. בנסיבות המקרה הקונקרטי, הדגישה דעת הרוב כי אף שהמערער עבר תהליך שיקומי ארוך, לא עולה מתסקירי שירות המבחן כי רמת המסוכנות הגבוהה הנשקפת ממנו פחתה באופן דרסטי וכי עדיין נדרש תהליך ארוך של טיפול. כן נקבע כי אין ליתן משקל רב לעובדה שהמבקש עצמו גדל בסביבה משפחתית רווית אלימות, שכן הוא עצמו לא חווה אלימות פיזית ומינית. בנוסף, הוטעם כי המעשים שביצע המבקש הם חמורים ואכזריים עד מאוד, וכי בעת ביצוע מעשים אלה היה המבקש לקראת גיל 17, כך שאין לומר שהוא היה קטין עול בימים.

השופט ר' בן-יוסף, בדעת מיעוט, גרס כי ככלל יש לסטות מהמלצת שירות המבחן בעניינם של קטינים רק כאשר קיימים נימוקים מיוחדים וכבדי משקל. הודגש, כי במקרים שבהם ביכרו בתי המשפט את שיקולי הגמול וההרתעה על פני שיקולי השיקום, היה מדובר בקטינים רציוניסטים נעדרי אופק שיקומי. כן התייחסה דעת המיעוט לצורך בחיזוק המבקש בהליך השיקומי שכבר החל והוא עוד נמשך ולחשש הנלווה לכך שתקופת מאסר של 30 חודשים לא תאפשר את המשך ההליך באופן ממש. לפיכך הציעה דעת המיעוט להטיל על המבקש עונש מאסר בדרך של עבודות שירות לתקופה המקסימאלית (שישה חודשים), צו מבחן ופיצוי למתלוננת בסכום גבוה של 60,000 ₪.

4. המבקש הגיש ערעור על גזר הדין לבית משפט זה, ובצדו בקשה לעיכוב ביצוע העונש עד להכרעה בערעור. בבקשה נטען כי סיכויי הערעור הם טובים, בעיקר נוכח הפער שבין המלצת שירות המבחן לבין העונש שהוטל על המבקש לפי דעת הרוב, בניגוד לדעת המיעוט. עוד נטען כי בגזירת עונשם של קטינים יש צורך בנימוקים מיוחדים וכבדי משקל כדי לסטות מהמלצת שירות המבחן, ואלה לא נמצאים בהחלטת דעת הרוב. כמו כן, נטען כי המבקש שוהה למעלה משנתיים בהוסטל סגור והוא לא הפר, ולו פעם אחת, את תנאי מעצרו. לפיכך, עתר המבקש לעיכוב ביצוע העונש, כולל תשלום הפיצוי למתלוננת. לצד זאת התבקש בית המשפט להורות על המשך צו הפיקוח וטיפול המבקש במסגרת שירות המבחן עד להכרעה בערעור.

5.

בהתאם להחלטתי מיום 5.7.2015 הגישה המשיבה תגובתה לבקשה. המשיבה התנגדת לבקשה לעיכוב ביצוע, שכן היא סבורה שסיכויי הערעור אינם גבוהים כלל ועיקר, וזאת חרף קיומה של דעת מיעוט שסברה שיש להקל בעונשו של המבקש. בהקשר זה אף הודגש כי המשיבה עתידה להגיש ערעור על קולת העונש בימים הקרובים. בנוסף, התנגדת המשיבה גם לעיכוב ביצוע תשלום הפיצוי.

6.

בדיון בעל פה היום חזר בא כוח המבקש על טיעוניו בבקשה תוך דגש על כך שמדובר בקטין שעובר הליך שיקום ארוך ומשמעותי. נטען כי תחילת ריצוי עונש המאסר בטרם שמיעת ערעורו תגרום להפסקת הליך השיקום ותגרום למעשה לסיכול הערעור. בא כוח המבקש הפנה לתסקירי שירות המבחן שהמליץ על מאסר בפועל שירוצה בעבודות שירות. לבסוף נטען, כי בהתאם לפסיקת בית משפט זה, כאשר מדובר בקטינים, במיוחד כאלה העוברים הליך שיקום משמעותי, הגישה היא לאשר עיכוב ביצוע.

מנגד, באת כוח המדינה טענה כי מדובר באירוע חמור של התעללות סדיסטית, שגרם לפגיעה קשה במתלוננת. צוין כי המדינה מצידה הגישה ערעור על קולת העונש. נטען כי הסיכוי להפחתה בעונשו של המבקש הוא קלוש, וכל שכן הפחתה לעונש שירוצה בעבודות שירות, למרות דעת המיעוט. כן צוין כי המבקש יוכל להמשיך בהליכי השיקום בכלא, אף אם השיקום בכלא אינו באותה רמה של השיקום במוסדות חוץ. כן הובעה התנגדות לבקשה לעיכוב ביצוע הפיצוי למתלוננת.

דיון והכרעה

7.

לאחר עיון בהליכים מושא הבקשה והערעור ובטענות הצדדים, כולל האסמכתאות אליהן הפנו, לא מצאתי כי מתקיימת בעניינו של המבקש עילה המצדיקה את עיכוב ביצוע עונשו, למעט עיכוב קצר לצורך התארגנות ומיון מוקדם כפי שיפורט בהמשך.

8.

השיקולים לדחיית ביצועו של עונש מאסר שהושת על מי שהורשע בדיון נמנו בפסק הדין בענין שוורץ (ע"פ 111/99 שוורץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 241 (2000)). נקודת המוצא היא קיומו של אינטרס ציבורי באכיפה מיידית של המאסר, עוד בטרם בירור הערעור. עם זאת, על בית המשפט להקפיד כי מימוש אינטרס זה אינו פוגע במבקש ובזכויותיו במידה העולה על הנדרש. לשם כך, על בית-המשפט לבחון, בין היתר, את חומרת העבירה ונסיבות ביצועה, משך תקופת המאסר, טיב הערעור וסיכויי הצלחתו, עברו הפלילי של הנאשם וכן נסיבות אישיות המיוחדות לכל נאשם ונאשם (ע"פ 5741/04 יקירביץ' נ' מדינת ישראל (12.9.2004)); ע"פ 37/07 פרג' נ' מדינת ישראל (11.2.2007); ע"פ 8676/07 חג' יחיא נ' מדינת ישראל (23.10.2007)). בעניינו התמקדו כאמור טענות המבקש בהיותו קטין בעת ביצוע העבירות ובסיכויי שיקומו.

9.

האירועים בהם הודה והורשע המבקש הם חמורים מאוד. מדובר בעבירות מין חמורות - אינוס ומעשה סדום בנסיבות מחמירות - שבוצעו במתלוננת בעלת מוגבלות, תוך אלימות והתעללות מעוררת סלידה. המבקש נידון כאמור ל-30 חודשי מאסר בפועל. עונש זה רחוק מאוד מלבטא הלימה לחומרת המעשים והעבירות בהם הורשע, והוא פועל יוצא של התחשבות בית המשפט בקטינותו ובהליכי השיקום שעבר.

כפי שנראים הדברים בשלב זה של בקשה לעיכוב ביצוע - ניצבת משוכה לא פשוטה, בלשון המעטה, בפני המבקש בהליכי

הערעורים שהוגשו על גזר הדין - על ידי המבקש מזה ועל ידי המדינה מזה - לשכנע את בית המשפט שלערעור להקל בעונשו.

10. אכן מדובר בקטין, אף אם לא מאוד צעיר (בן 16 ו- 8 חודשים בעת ביצוע העבירות), ובאשר לקטינים ניתן משקל רב לשיקול השיקום בכל שלבי ההליך הפלילי, לרבות לענין עיכוב ביצוע עונש (ע"פ 3467/11 פלוני נ' מדינת ישראל (11.5.2011)). עם זאת, "הצורך בשיקומו של העבריין-הקטין אינו חזות הכל" (ע"פ 97/12 פלוני נ' מדינת ישראל (19.3.2012)). על בית המשפט לתת משקל גם לשיקולים אחרים הנוגעים לאינטרס הציבורי באכיפה מיידית של המאסר, בעיקר בעבירות כה חמורות (ענין שוורץ לעיל), וכן לצורך אף בשיקום של קרבן העבירה (ע"פ 97/12 הנ"ל).

11. אשר לפגיעה בקרבן העבירה, בית המשפט קמא עמד בפירוט על הפגיעה הקשה במתלוננת, כפי שעלתה מעדותה של המתלוננת לפני בית המשפט וכן מתסקיר נפגעת עבירה שהוגש. עורכי התסקיר מציינים, בין היתר כי פגשו "אישה פגועה ושבורה המאובחנת כסובלת מהפרעה פוסט טראומטית כרונית כתוצאה ממעשיו של הנאשם... שרויה בהלם ומתקשה לעכל רגשית וקוגניטיבית את העובדה שהותקפה מינית, ואת ההשלכות הקשות של התקיפה על חייה."

12. נוכח האמור, כף המאזניים נוטה בבירור לכיוון דחיית הבקשה לעיכוב ביצוע המאסר, וכך אני מורה.

13. אשר לעיכוב תשלום הפיצוי. לא מצאתי בנסיבות הענין דנן כל הצדקה לבקשה זו. ככלל אין לעכב פיצוי לנפגע העבירה בנימוק של קשיים כלכליים. מקומם של טענות על קשיים כאלה בפניה למרכז לגביית קנסות.

14. סוף דבר: הבקשה לעיכוב ביצוע העונש - על שני מרכיביה - נדחית.

המבקש יתייצב לריצוי עונשו ביום 2.8.2015 עד לשעה 10:00, בימ"ר ניצן כשברשותו תעודות זהות. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים 08-9787377, 08-9787336.

ניתנה היום, כ"ב בתמוז התשע"ה (9.7.2015).

ש ו פ ט